

Rudolf Steiner: Léčebne - pedagogický kurz

Výtažek z 12. přednášky

Můžete vycházet z přesně určených meditací. Jedna velmi silná výchovná meditace je právě ta, kterou jsem vám zde uvedl. Ale to, co v sobě s určitým zaměřením cvičíte jako meditaci, uvidíte v její plodnosti skrze to, že v absentia corpus ve vašem cítění, v nepřítomnosti těla, budete odnášeni dál jakoby astrální vlnivou koupelí, vnášení do světa, který se právě tiše vlnící před vámi vynoří a dá vám možnost vidět věci kolem sebe, které vám dají odpověď na vaše otázky. Vy musíte pouze, abyste vůbec mohli k těmto možnostem proniknout, nejen teoreticky vnímat to, co je například zrovna dáno jako předpoklad pro meditativní vývoj v „Jak dosáhnout poznání vyšších světů?“

Není liž pravda, právě zde je uvedeno totéž jako překážka pro takový vývoj, co znamená lidský egoismus v tom smyslu, že člověk soustřeďuje svůj úsudek pouze na vlastní Já. Pomyslete, co skutečně znamená soustředěnost na vlastní Já. Máme naše fyzické tělo, které pochází ze saturnských dob a umělecky se vytvořilo ve čtyřech majestátně působících etapách. Máme éterické tělo, které je třikrát přetvořené a máme astrální tělo, které je dvakrát přetvořené. Všechny nespádají do oblasti pozemského vědomí, jenom Já spadá do oblasti pozemského vědomí. Ale vlastně je to jen zdání Já, neboť opravdové Já můžeme vidět jen zpětným náhledem do minulých inkarnací. To přítomné je teprve stávající se a stane se realitou až v příští inkarnaci. Já je teprve miminkem. A kdo věci prohlédl, ten má, když někdo opravdu plave ve svém egoismu, imaginaci smyslné chůvy, která pocituje smyslnost ve svém srdci oproti malému dítěti; ale zde je smyslnost oprávněná, neboť zde je dítě cizí. Ale nyní máme oproti egoismu tento obraz před sebou, že člověk toto miminko, toto dítě velmi něžně laská. A takto dnes kolem chodí lidé - kdyby byli namalováni astrálně, museli by být namalováni tak, jakoby v náruči s sebou nesli miminko. Egypťané uměli ještě formovat známého skarabea, kde vlastní Já bylo neseno alespoň hlavovou organizací. Dnešní člověk nese své Jáství v náruči a něžně ho laská. Porovnat tento obraz s tím, co děláme každý den, je opět velmi užitečná meditace pro vychovatele. A potom jsme vedeni do toho, co jsem označil jako: plavat v duchovní vlnivé koupeli. Dostat odpovědi na otázky vycházející z těchto náhledů, k tomu je samozřejmě potřeba vnitřní klid, který má být v těchto okamžicích nalezen a udržen. A lze okamžitě poznat, zda li má někdo předpoklady v tomto směru získávat nějaké zkušenosti. To lze poznat podle toho, zda-li si někdo stěžuje na zdržení, nebo ne. Kdo prodělává vývoj, ten si nikdy nestěžuje, že by mohl být zdržen. Protože ve skutečnosti nejsme zdržení tím či oním. Bylo by představitelné, že někdo provede tuto účinnou meditaci před nějakým důležitým činem, který následuje bezprostředně potom, s naprostým zapomenutím toho, co v tom činu zažil. Neboť na tom právě záleží, že to máme v naší moci se vytrhnout z jednoho světa a nelézt se v jiném světě. A to je vůbec začátek všeho vyvolávání vnitřních sil.

Podívejte se, jednou pozorujte, jaký je to rozdíl, když k tomu dítěti přistupujete více či méně lhostejně, nebo když k tomu dítěti přistupujete s opravdovou láskou. Okamžitě se dostaví, pokud jste přistoupili s opravdovou láskou k tomu dítěti. Když přestává víra, že se pomocí technických dovedností dosáhne víc, než s opravdovou láskou je patrna bezprostřední působivost té výchovy, především u abnormálních dětí.

Je to už tak, že vlastně základ pro nějaké specifické dění uvnitř anthroposofického hnutí by měl být rozkvět nějakého určitého uzdravení. Uvedené věci, by měli být vlastně viděny jen jako kořeny, ze kterých vyklíčí léčivá rostlina. A tady je opravdu nutné, aby před všemi věcmi bylo vnímáno to substanciálně - anthroposofické jako realita. A nedosáhnete ničeho, to může být řečeno předem, pokud to, co tady vstřebáte, vezmete jenom jako něco, co jste se zrovna dozvěděli a co nevzdělalo vaše smýšlení. To už byl jednou, chtěl bych říci, tenkrát samozřejmý, ale stále samozřejmějším se stávající předpoklad, který je základem pro to, co má nyní existovat jako anthroposofická společnost od vánočního shromáždění. Nato musí být nahlíženo naprosto reálně, co vychází z Goetheana a z jeho zařízení a to nemůže ani v budoucnosti jinak být, nežli že skrze jednotlivé sekce prochází to, co má v budoucnosti působit jako anthroposofické. Neboť po všem, co cítíte z takových střetnutí, se musí tato anthroposofická společnost stát organismem, ve kterém proudí zodpovědnost jako životodárná krev. A věci už začínají správným způsobem spolupůsobit, pokud jsou správně pocítovány. Jako pro specifické organizační funkce v lidském organismu spolupůsobí srdce a ledviny, aby se vytvořil celek, tak musí spolupůsobit, pro to, k čemu zrovna míří, jednotlivé sekce, které v sobě udržují tu substanci, za kterou nesou zodpovědnost. Ale ten, který potom něco ve světě podnikne, musí ve svém činění nechat spolupůsobit to, co potom vychází z jednotlivých sekcí a anthroposofické působení musí být vzato reálně.

Představte si tedy, že máte intenci působit pro méněcenné děti. Pak se musíte nejdříve ohlížet na to, co v anthroposofickém hnutí žije jako pedagogický proud. Pedagogický proud pro vás musí být něčím, co tak, jak to tady je, vplyne do vaší činnosti. Musí vám být jasné, že vy v tom, co v sobě nese vlastní pedagogický proud máte to před sebou, co uzdraví typického člověka, tak, aby se mohl postavit do světa. Musíte si pak ujasnit to, že lékařská sekce vám může dát to jediné, co nyní pedagogika může prohloubit podle abnormality člověka. A pokud se v tom správným způsobem prohloubíte, pak brzy sám naleznete, že to nemůže být dáno tak, že člověk slyší: to je pro to dobré, to je pro to dobré - , ale jen skrze to, že stále vzniká živá souvislost. Toto roztržení živých souvislostí je něco, co by tu nemělo být. Zde nesmí začít určitý egoismus ve speciálním působení, ale pouze touha se postavit do celku. V tom, že léčebná eurytmie přistoupí k léčebné pedagogice, je třeba vidět, že celá eurytmie k léčebné pedagogice. V tom byste naopak zas měli vidět, že tady v tomto směru musí být hledána živá souvislost, což by se mělo projevovat i v tom, že v určitém stupni ten, který provádí léčebnou eurytmii, má i základy eurytmie. Léčebná eurytmie, i když nedovedena až do umělecké dokonalosti, by měla vyrůstat ze základních vědomostí o zvukové - a tónové eurytmii. Potom ale především, to musí proniknout člověkem, že se napojí na druhého člověka a proto nemůže nikde jinde nežli tady být hledána opora o lékaře. A byla dána podmínka, když byla dána léčebná eurytmie, že nemá být prováděna bez spolupráce s lékařem. Toto vše už poukazuje na to, jak spletné, živě spletné věci se musejí stát věci, které žijí v anthroposofii.

Ale k tomu přichází ještě jedno: v budoucnu k anthroposofické společnosti přistoupí rozhodnutí, které velmi intenzivním způsobem pokračuje: jsou zodpovědnosti udržovatelné nebo nejsou udržovatelné? - Nemusíte tomu věřit, můžete to ovšem ze všeho co se děje vidět: tenkrát, když mělo být uskutečněno vánoční shromáždění, bylo na tyto zodpovědnosti zaostřeno, se pro některé z vás až ukrutně dotýkající se vymezeností ve vztahu ke kvalitě jednotlivých lidských osobností, které tady zrovna

jsou. Protože z těchto dokladů bylo vytvořeno představenstvo Goetheana, není jinak možné, než aby na toto představenstvo bylo nahlíženo, uvnitř toho, co se v anthroposofické společnosti děje, jako na představenstvo s plnou autoritou. Pro ty jednotlivé věci, které přicházejí v úvahu, musí být na toto představenstvo nahlíženo jako na plně autoritativní místo. Bude to v budoucnosti pochopeno, nebo ne, uvnitř anthroposofického hnutí?

A to je to, co musí být především pro takový základ jako je náš, chtěl bych říci, co musí být řečeno jako pokládání základního kamene. Pokud to nepřestane, co není kritikou v lidské souvislosti - neboť kritika se nikdy nevztahuje k obsahu učence, ale k obsahu toho, co má působit -, pokud tato kritika nepřestane, pokud ve vztahu k těmto věcem, kde působí okultismus, nebude jmenně působit princip autority - ne v učení, ale v působení - potom bude nemožné, aby z anthroposofického hnutí bylo to, co z něho musí bezpodmínečně být, pokud má přetrvat. To prázdné vzbouření se proti těm, kteří mají zodpovědnosti, je to, co v budoucnosti nemůže zůstat; a tady musí v třídě členství vytvořit nutný korrekтив, prostřednictvím toho; pokud nenastane dostatečné pochopení, tak školní členství musí přestat. Dalo by se říct: před vánočním shromážděním to bylo tak, že utvoření představenstva s tím záměrem působit ezoterně nemělo být to, že myšlení a cítění bude přenecháno mně. A ve vyčerpávajícím měřítku si každý ze společnosti vzal nárok použití vůle. To byl prafenomén až do vánočního shromáždění. Pokud by se jednalo o to, se obrátit na myšlení nebo cítění v anthroposofických věcech, potom lze přijít ke mně asi tak, jako když se jde k ševcovi, když si chcete nechat udělat boty. To bylo o to intenzivnější, protože jste to nepoznali a byli přesvědčeni o opak. Ale kurírované to může celé být jen tehdy, pokud to opravdu vstoupí do vědomí, že je i přítomna společná vůle vycházející z představenstva Goetheana. A bude možno se v tom nalézt, samozřejmě bezdonucení.

To je velmi důležité, pokud se chce vycházet s anthroposofickým hnutím. Proto je nutné, abyste vaše zakládání v Lauensteinu, které může vytvořit největší naději, pojali tak, aby působilo v naprostém souladu s anthroposofickým hnutím, abyste byli proniknuti vědomím z jedné strany, že anthroposofické hnutí o to, k čemu takovými způsobem dává své „Ano“, taky bude pečovat a opečovávat, ale může opečovávat jen do té míry, jak je úměrné jejím dnešním možnostem po vánočním shromáždění. Ale na druhé straně musí také být viděno, že takový článek naopak zas to co dělá, dělá k zvýšení sil anthroposofického hnutí. Pokud v duchovním hnutí budete myslet na to, vytvořit toto duchovní hnutí plodné pro praktický život, potom musí být toto duchovní hnutí nahlíženo jako živé.